

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/70/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816207231
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7816207231.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členov JUDr. Ladislava Cakociho a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu B. O., G.. XX.X.XXXX, K. L. XXX, XXX XX Š.E., zastúpeného JUDr. Ivetou Višňovskou, advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Radničné námestie 279/4, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenému JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmlúv o revolvingovom úvere, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 11. decembra 2018 č.k. 4Csp/46/2016 - 138 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom:

I/ určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.4.2014 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom za bezúročný a bez poplatkov,

II/ určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.9.2014 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom za bezúročný a bez poplatkov,

III/ určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 9.10.2014 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom za bezúročný a bez poplatkov,

IV/ určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.12.2014 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom za bezúročný a bez poplatkov,

V/ určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.3.2015 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom za bezúročný a bez poplatkov,

VI/ uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.806,01 Eur v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku,

VII/ priznal žalobcovi náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobca v konaní vedenom pod sp. zn. 10Csp/47/2016 žiadal, aby súd určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.12.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov, že v konaní vedenom pod sp. zn. 9Csp/47/2016 žiadal, aby súd určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.9.2014 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom za bezúročný a bez poplatkov, že v konaní sp. zn. 5Csp/37/2016 žiadal, aby súd určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 9.10.2014 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom za bezúročný a bez poplatkov, že v konaní sp. zn. 4Csp/46/2016 žiadal, aby súd určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.4.2014 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom za bezúročný a bez poplatkov a v konaní sp. zn. 8Csp/46/2016 žiadal, aby súd určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.3.2015 uzatvorenej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom za bezúročný a bez poplatkov, a následne žalobca podal na súd návrh na spojenie vecí a súd uznesením zo dňa 10.10.2017 č.k. 4Csp/46/2016 - 59 spojil na spoločné konanie konania vedené na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 4Csp/46/2016, sp.zn. 9Csp/47/2016, sp. zn. 5Csp/37/2016, sp. zn. 10Csp/47/2016, sp. zn. 8Csp/46/2016 s tým, že toto spojené konanie sa bude ďalej viesť pod sp. zn. 4Csp/46/2016.

3. Súd prvej inštancie poukázal na argumentáciu žalobcu v žalobách a obranu žalovaného založenú na tvrdení, že zmluvy obsahujú všetky náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. a smernice Európskeho Parlamentu a Rady č. 2008/48.

4. Konštatoval, že vykonal dokazovanie zmluvou č. XXXXXXXXXXXX J. V. XX.X.XXXX, J. Č.. XXXXXXXXXXXX J. V. XX.X.XXXX, J. Č.. XXXXXXXXXXXX J. V.Q. X.XX.XXXX, J. Č.. XXXXXXXXXXXX J. V. XX.XX.XXXX, J. Č.. XXXXXXXXXXXX J. V. XX.X.XXXX, nárok žalobcu posúdil podľa § 39 a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že „v prejednávanych sporoch zmluvy vo svojich ustanoveniach obsahujú určenie mesačnej splátky výlučne jej celkovou výškou bez toho, aby bolo určené, aká suma sa z tejto splátky započítava na splátku istiny, aká na splátky úrokov a aká na splátky poplatkov. Takéto neuvedenie rozčlenenia splátok sa považuje za nenaplnenie zákonnej požiadavky uvedenej v ustanovení § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. Súd preto považuje úvery poskytnuté prostredníctvom takto formulovaných zmlúv za bezúročné a bez poplatkov, pričom ide o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľských zmluvách.“ Ďalej súd prvej inštancie dôvodil, že „dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov, poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (v zmysle rozhodnutia NS SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Zo sporných úverových zmlúv vyplýva, že RPMN bola uvedená vo výške 70,02%, 26,15%, 26,17%, 26,17%, 27,03%. V tom období priemerná úroková sadzba so splatnosťou od jedného do piatich rokov bola podľa Národnej banky Slovenska vo výške 13,47 %. Súd tu vidí rozpor s týmito ustanoveniami a tiež aj rozpor s dobrými mravmi, ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, prípadne aj ľahkomyselnosť. Súd je aj toho názoru, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou z toho dôvodu, že týmto uzavretím došlo k jednostrannému využitiu práv žalovaného a to aj z neplatných zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi. Veriteľ je v prvom rade povinný zabezpečiť svoju pohľadávku tým, že si uplatní svoje práva cestou súdu a na základe rozhodnutia pristúpi k vymáhaniu svojej pohľadávky, ale nie výkonom zrážok zo mzdy bez akéhokoľvek rozhodnutia.“

5. Ďalej súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že v podaní zo dňa 6.7.2017 žalobca tvrdil, že „zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 1.957,54 Eur dosiaľ zaplatil 2.513,75 Eur, zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 1.500,- Eur dosiaľ zaplatil celú sumu a to vo výške 2.127,57 Eur, zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 1.500,- Eur doposiaľ zaplatil celú sumu vo výške 1.182,38 Eur, zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 570,- Eur doposiaľ zaplatil celú sumu a to vo výške 436,10 Eur a zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 1.500,- Eur doposiaľ zaplatil celú sumu, a to 1.046,97 Eur. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa domáha toho, že sporné úverové zmluvy sú neplatné a mali by byť určené za bezúročné a bez poplatkov, uplatňuje si voči žalovanému vydanie

bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na ktorej uhradil oproti poskytnutej istine navyiac sumu vo výške 1.028,44 Eur a zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na ktorej uhradil oproti poskytnutej istine navyiac sumu vo výške 777,57 Eur, ktoré žiada od žalovaného vrátiť. Ide o sumu spolu vo výške 1.806,01 Eur.“, pričom žalovaný sa k tvrdeniu žalobcu o výške bezdôvodného obohatenia nevyjadril.

6. Odkazom na znenie § 149, § 150 ods. 1 a § 151 ods. 1 CSP súd prvej inštancie posúdil tento nárok žalobcu podľa § 52 ods. 1 až 4, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 2 písm. f), g), i), k), l zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, a uzavrel, že „z dôvodov prezentovaných žalobcom počas celého konania je jeho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle vyššie zákonných ustanovení dôvodný.“ Dôvodil, že „považuje úver poskytnutý žalovaným žalobcovi na základe predmetnej úverovej zmluvy za bezúročný a bez poplatkov, pretože neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods.1, § 9 ods. 2 písm. a) až l), r), y).“ Dodal, že „Dôvodom vzniku bezdôvodného obohatenia v tomto prípade je najmä plnenie bez právneho dôvodu, keď sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov je žalobca žalovanému povinný zaplatiť len to čo od neho skutočne dostal, bez plnenia odplaty z neplatného právneho úkonu. Súd teda zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu rovnajúcu sa rozdielu toho, čo mal skutočne zaplatiť a čo žalovanému zaplatil.“

7. O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal plnú náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý vo veci úspech nemal, a to s tým, že podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

8. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Navrhol zmeniť rozsudok a žalobu zamietnuť a žalovanému priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Namietol, že výroky I/ až VI/ rozsudku prvoinštančný súd odôvodnil v bode 26 rozsudku úsudkom, že „Súd teda považuje úver poskytnutý žalovaným žalobcovi na základe predmetnej úverovej zmluvy za bezúročný a bez poplatkov, pretože neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods.1, § 9 ods. 2 písm. a) až l), r), y)“, ktorý označil za nepravdivý. Poukázal na znenie § 220 ods. 2 CSP a podčiarkol, že z neho nie je ani zrejmé, ktorej zmluvy sa týka, takýto úsudok súdu nemá oporu v skutkovom stave a sám o sebe je nepreskúmateľný, lebo súd odôvodnil svoje rozhodnutie prepisom zákonného ustanovenia bez toho, aby uviedol dokázané skutočnosti, o ktoré opiera svoje právne posúdenie a právne závery. Súdu prvej inštancie vytkol, že v odôvodnení rozsudku neuviedol ani skutkové zistenia a závery a ani ich právne posúdenie. Odôvodnenie rozsudku neumožňuje preskúmať, ktorá náležitosť podľa súdu chýba. Namietol tiež, že súd prvej inštancie nepravdivo uviedol, že zmluva neobsahuje napríklad náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. y), lebo každá zmluva údaj o priemernej RPMN obsahuje. Doplnil, že vzhľadom na spôsob odôvodnenia rozsudku nie je možné jeho preskúmvanie ani v opravnom odvolacom konaní, pretože nie je čo preskúmať. Súdu prvej inštancie žalovaný vytkol, že výrok VI/ odôvodnil v bodoch 12. a 13. rozsudku odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009 napriek tomu, že každá zo zmlúv už bola uzavretá za absolútne odlišnej právnej regulácie, než z akej toto označené rozhodnutie vychádzalo. Za neprijateľné žalovaný označil, aby súd na zmluvné vzťahy uzavreté v rozličných časových obdobiach použil „rovnakú priemernú úrokovú sadzbu bánk“. Podľa žalovaného je postup súdu prvej inštancie nesprávny aj preto, lebo zákonná úprava pre zmluvné vzťahy zo dňa 30.9.2014, 9.10.2014, 30.12.2014 a 23.3.2015 výslovne určila, že maximálna výška odplaty bude najviac dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN, a súd napriek námietke žalovaného odkazujúcej na príslušné právne normy postupoval podľa vecne a právne nesúvisiaceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, čím zásadne porušil nielen príslušnú zákonnú úpravu, ale aj ústavné právo žalovaného podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 Dohovoru ochrane ľudských práva a základných slobôd. Dodal, že odkaz na prekonanú judikatúru možno považovať za postup, ktorý porušuje princíp predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a princíp rovnosti sporových strán v konaní. Namietané rozhodnutie preto žalovaný označil za nespravodlivé, nesprávne a zásadným spôsobom narúšajúce princíp právnej istoty.

9. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny a priznať žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, majúc za to, že napadnutý rozsudok je v súlade s platnými právnymi predpismi, vychádza z riadneho a správneho právneho posúdenia veci samej.

10. Krajský súd ako odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podal žalovaný v zákonnej lehote, preskúmal rozsudok podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné. Podmienky pre zmenu rozsudku však nie sú splnené. Rozsudok je potrebné zrušiť, pretože žalovaný vo svojom odvolaní dôvodne namietol, že súd prvej inštancie svojim nesprávnym postupom znemožnil žalovanému realizáciu procesných práv priznaných mu v civilnom sporovom konaní za účelom ochrany práv v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

11. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch určených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa záverov ustálenej judikatúry rozhodnutiu všeobecného súdu vo veci samej musí predchádzať jeho postup zodpovedajúci garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle príslušných ustanovení ústavy a medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, najmä garanciam obsiahnutým v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie. Všeobecné súdy v civilnom súdnom konaní nemajú poskytovať formálny či formalistický výklad a aplikáciu práva, ale majú poskytovať taký výklad a aplikáciu práva, ktorý je materiálnou ochranou zákonnosti, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov sporových strán (por. m.m. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. februára 2012, sp. zn. 1Cdo/48/2010).

12. Súd je povinný vysporiadať sa so všetkým, čo vyšlo v priebehu konania najavo a čo strany sporu tvrdia, ak to má vzťah k prejednávanej veci. Pokiaľ súd túto svoju povinnosť nesplní, a to buď tým, že sa zo zistenými skutočnosťami alebo tvrdenými námietkami nezaobera vôbec, alebo sa s nimi vysporiada nedostatočným spôsobom, má to za následok vadu konania, premietajúcu sa ako zásah do ústavne zaručeného práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a do práva na súdnu ochranu. Rešpektuje sa tak základná funkcia dôkazného konania v civilnom súdnom procese, ktoré obsahuje vykonanie dôkazov, ich hodnotenie a ústi v zistenie skutkového stavu. Ak teda súd založil súdne rozhodnutie na niečom, čo nebolo predložené na diskusiu, resp. čo nebolo predmetom diskusie strán alebo ak pri hodnotení dôkazov niektorý z dôkazov vykonaných v konaní opomenul, resp. sa ním nezaoberal, zaťažil svoje rozhodnutie a konanie mu predchádzajúce vážnou procesnou vadou, zakladajúcou dôvod pre zrušenie rozhodnutia, ktoré pre nedostatok dôvodov nemožno preskúmať. Za takejto situácie odvolací súd nie je ani oprávnený pre účely eventuálnych vlastných skutkových záverov bez ďalšieho hodnotiť vykonané dôkazy.

13. K uvedenej vade došlo i v posudzovanom prípade.

14. Argumenty prednesené v odvolaní žalovaného sú v plnej miere opodstatnené a odvolací súd sa s nimi v celom rozsahu stotožňuje.

15. Je nutné so žalovaným súhlasiť, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval, ak potom, ako uznesením zo dňa 10.10.2017 č.k. 4Csp/46/2016 - 59 spojil na spoločné konanie konania vedené na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 4Csp/46/2016, sp. zn. 9Csp/47/2016, sp. zn. 5Csp/37/2016, sp. zn. 10Csp/47/2016, sp. zn. 8Csp/46/2016 s tým, že toto spojené konanie sa bude ďalej viesť pod sp. zn. 4Csp/46/2016, vyhovel žalobám, vychádzajúc jedine z úsudku, že: „Súd teda považuje úver poskytnutý žalovaným žalobcovi na základe predmetnej úverovej zmluvy za bezúročný a bez poplatkov, pretože neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. a) až l), r), y)“. Opodstatnene žalovaný vo svojom odvolaní súdu prvej inštancie vytkol, že takýto úsudok súdu nemá oporu v skutkovom stave a sám o sebe je nepreskúmateľný, lebo súd odôvodnil svoje rozhodnutie prepisom zákonného ustanovenia bez toho, aby uviedol dokázané skutočnosti, o ktoré opiera svoje právne posúdenie a právne závery. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia akékoľvek úvahy súdu absentujú a nevyplývajú z neho ani aký záver súd učinil o skutkovom stave, t.j. aké logicky prepojené dielčie skutkové zistenia učinil z tých dôkazov, z ktorých čerpal pre svoje rozhodnutie, a prečo.

16. Odvolací súd je v zhode so žalovaným v jeho odvolaní v tom, že súd rozhodol bez toho, aby jasne a zrozumiteľne uviedol, aký záver učinil o skutkovom stave veci. Rozsah skutkových zistení sa v podstate musí kryť s rozsahom tých skutočností, ktoré sú z pohľadu sledovanej (aplikovanej) právnej normy

zásadne právne významné. Sú to teda tie právne skutočnosti, ktoré sú upravené v príslušnej právnej norme, ktorá má byť vo veci súdom aplikovaná a ktorá tak predznamenáva výpočet tých skutočností, ktoré budú formulovať záver o skutkovom stave veci. Záver o skutkovom stave veci tak slúži k lepšej prehľadnosti rozsudku v jeho tzv. skutkovej časti potiaľ, že predstavuje (z dielčích skutkových zistení) logicky prepojený skutkový nález, ku ktorému súd nachádza (aplikuje) príslušnú právnu normu, ktorú je potrebné na daný skutkový stav aplikovať. Uvedený záver prichádza do úvahy za stavu, ak žalobcom opísaný tzv. žalobný skutok bol v konaní preukázaný, lebo v opačnom prípade je jeho žaloba zamietnutá, čo nie je dôsledkom aplikácie právnej normy, ale nepreukázaním právne významných skutočností. Pretože skutková právna veta, ako sumarizácia právne relevantných skutkových zistení, je množinou informácií zistených v civilnom súdnom procese, ku ktorej súd vyhľadáva príslušné pravidlo správania, je nutné, aby bola úplná a aby o jej validite súd nemal pochybnosti. Ak totiž sú (hoci i nepatrné) pochybnosti o skutkových okolnostiach, ktoré sú inak identické so skutkovými okolnosťami predvídanými v hypotéze príslušnej právnej normy, nemožno v tejto (neistej) skutkovej situácii vôbec uvažovať o aplikácii predmetnej právnej normy na takto zistený skutkový stav. Súd teda môže pristúpiť k aplikácii danej právnej normy až v procesnej situácii, kedy zistí relevantný skutkový stav, nie však v situácii, ak má sám pochybnosti o úplnosti žalobcom tvrdeného skutku, správnosti skutkových zistení, resp. validite získaných informácií i po zhodnotení v konaní vykonaných dôkazov, a to s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo v konaní najavo. Inými slovami, po vykonanom zhodnotení dôkazov musí byť naisto zistený skutkový stav, ktorý (pri existencii príslušnej právnej normy) alebo bude podraditeľný pod príslušné pravidlo správania (právnu normu) alebo nie (napr. preto, že sa žalobcovi nepodarilo preukázať žalobné tvrdenia a nebol tak zistený skutkový stav, na ktorý by bolo možné aplikovať príslušnú právnu normu), teda aby súd zistený skutkový stav podradil príslušnej právnej norme, ktorá vedie k záveru o právach a povinnostiach strán sporu. I v tomto smere súd musí podať zreteľný a zrozumiteľný výklad o tom, z akého právneho ustanovenia či právnych ustanovení vychádzal a prečo pod tieto ustanovenia nakoniec podradil zistený skutkový stav veci. Pokiaľ súd túto povinnosť nespĺní, dochádza k nepreskúmateľnosti jeho rozhodnutia.

17. V danom prípade odôvodnenie vyhovujúcich výrokov, bez uvedenia konkrétnych záverov súdu, vyplývajúcich zo skutkového stavu zisteného v prejednávanej spore, odvolací súd považuje za nedostatočné, neúplné, a už z tohto dôvodu nesprávne. Pretože skutková právna veta, ako sumarizácia právne relevantných skutkových zistení, je množinou informácií zistených v civilnom súdnom procese, ku ktorej súd vyhľadáva príslušné pravidlo správania, bolo nutné, aby bola úplná a aby o jej validite súd nemal pochybnosti. Súd totiž mohol pristúpiť k aplikácii danej právnej normy až v procesnej situácii, kedy zistil relevantný skutkový stav a následne v tomto smere podať zreteľný a zrozumiteľný výklad o tom, z akého právneho ustanovenia či právnych ustanovení vychádzal a z akého dôvodu pod tieto ustanovenia nakoniec podradil zistený skutkový stav veci. Nakoľko súd si v danom prípade túto povinnosť nespĺnil, dochádza k nepreskúmateľnosti jeho rozhodnutia, ktoré takto nespĺňa požiadavku ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

18. Z uvedeného rezultuje, že súd označeným nesprávnym postupom zaťažil konanie vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie v spore. Uvedená vada je dôvodom, pre ktorú odvolací súd musí rozhodnutie zrušiť, lebo rozhodnutie, ktoré bolo vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. V prejednávanej spore, ako vyplýva z dôvodov napadnutého rozsudku, súd prvej inštancie totiž neobjasnil základné otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, t.j. na základe akých dôkazov dospel k záveru o bezúročnosti a bez poplatkovosti zmlúv a o dôvodnosti nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, na základe čoho potom vyvodil predčasný (a nepreskúmateľný) záver o dôvodnosti nároku žalobcu. Na rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto nesprávneho postupu súdu, je preto potrebné hľadieť ako na rozporné so zásadami spravodlivého procesu, právnej istoty a predvídateľnosti práva, a už len z tohto dôvodu je nutné pristúpiť k jeho kasácii.

19. Z všetkých týchto dôvodov odvolaciemu súdu neostávalo iné, než rozsudok spolu s akcesorickým výrokom o trovách konania zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

20. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie vo veci opätovne rozhodnúť s prihliadnutím na všetky žalobcom i žalovaným predložené dôkazy, vrátane argumentácie prednesenej v tomto odvolacom konaní. Rozhodnutie potom odôvodní súd prvej inštancie v súlade s § 220 ods. 2 CSP a ustálenými zásadami súdnej praxe tak, aby z odôvodnenia rozhodnutia boli nepochybné skutkové a právne závery, ktoré súd vyvodil zo zisteného skutkového stavu a obsahom ktorého budú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, vrátane námietok žalovaného v priebehu tohto odvolacieho konania.

21. V novom rozhodnutí súd rozhodne o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu

oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).